

Opzet van RIES nu en voor 2008

Piet Maclaine Pont / TTPI
voor Het Waterschapshuis

Utrecht, 15 mei 2007

Case Internetstemmen: RIES

RIES oorsprong: CHOOSE

1998: ISCIT (IBM Student Chipcard Innovation Team)

Mijn opdracht aan Herman Robers / TuD ICT:

"Ontwerp een Internet verkiezing systeem,
gebaseerd op

- Algemene eisen
- Technische mogelijkheden bij kiezer
- Persoonlijke mogelijkheden van kiezer

gebaseerd op de situatie van nu."

CHOOSE eisen

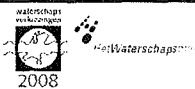

- Algemene eisen
- Technische mogelijkheden bij kiezer
- Persoonlijke mogelijkheden van kiezer

→ Hierover veel bekend bij en ontwikkeld door
SURFnet

- SCK (studenten Chip Kaart) 1993-2000
- Pragmatische authenticatie 1996-2003
 - NIEgebach
 - NIEgefoon
 - A-Select (nu onder meer: DigID)

Internetstemmen ...

... als er een balans is tussen

- Bruikbaarheid voor de kiezer thuis
- Controleerbaarheid en betrouwbaarheid
- Risico's van de thuis-PC op Internet
- Risico's bij andere toegepaste verkiezingstechnieken (zoals poststemmen)
- Alternatieven voor de kiezer om zijn Internetstem te vervangen
- Fouten in postbezorging stempakket en de herstelmogelijkheden daarvan

Basiseisen RIES

- RIES to be used on PC's without any changes
- RIES should be combined with the existing postal election system
- Replacement Election Packages
- RIES general requirements:
 - Only eligible persons can vote
 - No person can vote more than once
 - The vote is secret
 - Each (correctly cast) vote gets counted
 - The voters trust that their vote is counted

Specific requirements

- **Authentication** (only authorized voters can vote)
- **Convenience** (vote casting with minimal reqs on skills and equip)
- **Secrecy** (no one able to determine how individual votes)
- **Uniqueness** (no voter can cast more than one vote)
- **Integrity** (No modification of votes without detection)
- **Accuracy** (voting systems should record votes correctly)
- **Reliability** (Systems should work robustly, even in case of numerous failures)
- **Verifiability** (Verification of correct count in final tally)
- **Audit ability** (Reliable and demonstrably authentic election records)
- **Non-coercibility** (voters should not be able to prove how they votes)
- **Flexibility** (Equipment should allow for a variety of ballot question formats)
- **Certifiability** (Systems should be tested against essential criteria)
- **Transparency** (Voters should be able to possess a general understanding of the whole system)
- **Cost-effectiveness** (Systems should be affordable and efficient)

CHOOSE en RIES op basis van DES Virtueel Stembiljet

CHOOSE en RIES op basis van DES Virtueel Stembiljet

- Ontwikkeld door P.G.Maclaine Pont/MullPon sinds 1998
 - Met IBM, SURFnet, TNO, Bell Identification, Alfa & Ariss, Rijnland, Magic Choice
 - NL octrooi 1023861
 - Internationale octrooien in aanvraag
 - 8 mensjaren ontwikkeling door uitvinder
 - 9 mensjaren ontwikkeling door partners
 - 35 "studenten" mensjaren ontwikkeling
- Toegepast in
 - 2000: als CHOOSE voor TUD
 - 2004: Rijnland en De Dommel
 - 2005: Rijnland
 - 2006: TK verkiezingen voor kiezers buiten NL

CHOOSE en RIES verschillen

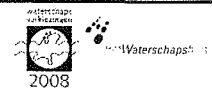
- **CHOOSE: smartcard per kiezer**
 - Kp (Persoonlijke sleutel) in smartcard, echt geheim
 - Geen specifieke beperkingen aan lengte Kp of algoritme
 - Distributie Kp goed en eenvoudig uitvoerbaar
- **RIES: alleen toetsenbord voor invoer Kp**
 - Kp maximaal 8 bytes lang (16 tekens intoetsen)
 - Kp minimaal 8 bytes lang (sleutel uitputting)
 - Sleutel distributie via drukker/printer en post
 - Vervangende stempakketten noodzakelijk
 - Stemcontrole complexer (via Technische Stem)
 - Combinatie met Briefstemmen

RIES op basis van DES Virtueel Stembiljet

Algemene systematiek:

- DES virtueel stembiljet
- Persoonlijke geheime sleutel per kiezer
- Omgezet in 2x8 "34AN" code-tekens op Stemkaart (Stemcode)
- Stemcode uitsluitend bij kiezer
- Vooraf gepubliceerde controlebestanden
- "Stemprogramma" in browser via Javascript
- Persoonlijke sleutel in gecijferde OCR regel op Poststembiljet en Stembusbiljet
- Centrale combinatie alle stemmen
- Publicatie alle stemmen en aanpassingen controlebestanden

Hoofdelementen RIES

- **Voorbereiding**
 - Stemcode
 - Referentiebestand
- **Stemperiode**
 - Technische stem
 - Ontvangst-bevestiging
- **Stemopname**
 - Referentiewaarde
- **Stemcontrole**

Hoofdelementen RIES

Vorbereiding:

- Alle kiezers bekend
 - Alle lijsten & kandidaten bekend
- Cryptografische berekening:
- Stemcode
 - 16 tekens (8 bytes)
 - Uniek geheim kiezer, alleen bij hem
 - Tijdelijk bij productie en distributie stempakket
 - Referentiebestand
 - Alle potentiële stemmen in beschermde vorm
 - Controle en uitslag berekening
 - Publiek

Hoofdelementen RIES

Stemperiode:

- Kiezer gaat via PC naar verkiezing website
- Kiezer tikt Stemcode in op PC
- Stemcode verlaat nooit PC
- Anonieme controle op status kiezer door server
- Technische stem wordt in PC berekend uit kandidaat-nummer en Stemcode
- Technische stem wordt verstuurd naar server
- Kiezer ontvangt status, Technische stem en Ontvangst-bevestiging

Hoofdelementen RIES

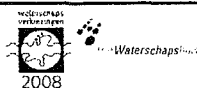

Stemopname:

- Omrekenen Poststemmen naar Technische stem
- Publiceer alle ontvangen Technische stemmen
- Omrekenen Technische stem naar Referentiewaarde
- Opzoeken Referentiewaarde in Referentiebestand
 - Geldige kiezer?
 - Meer geldige stemmen van deze kiezer?
 - Geldige kandidaat?
 - Pas tel-regels toe

→ Kan door iedereen worden uitgevoerd

Hoofdelementen RIES

Stemcontrole:

- Door kiezer:
 - Komt zijn Technische stem voor in gepubliceerde Ontvangen Technische stemmen?
 - Leidt zijn Technische stem tot juiste kandidaat?

→ Bij klachten:

Scheidsrechter valideert Ontvangst-bevestiging

Referentie bestand

Referentie bestand doel

- Publiek
- Bevat (hashes van) alle potentiële stemmen
- Mag na generatie niet gewijzigd, op statusbits na
- Wijzigingen statusbits alleen vanuit Helpdesk
- Helpdesk controleerbaar
- Bestand bepaalt per uitgebrachte stem
 - kandidaat waarvoor stem geldt
 - geldigheid

Referentie bestand structuur

- In volgorde RnPID (Reference Pseudo Identity Voter n)
(compleet: Kiezer, Vervangend of Test)
- Per RnPID
 - Iedere RnPotVote (Reference Potential Vote for Voter n: hash van ledere mogelijke Technische Stem) met Kandidaatnummer
 - Statusbits
 - Vervangend
 - Verstrekt
 - Vervallen

Verplichte publicaties

Referentiebestand

02010203.zip

Referentie bestand integriteitsbewaking

- **Vooraf:** publiek op internet, hash in krant
 - Omvat alle
 - Kiezers (aantal exact gelijk aan kiezers*kandidaten)
 - Vervangende stemcode referenties
 - Test referenties
 - Geen enkele wijziging toegestaan behalve statusbits
- **Tijdens** (en vooraf): Klachten van kiezers
 - Helpdesk verstrekkingen vervangende pakketten
 - Proces Verbaal per transactie
 - Wijzigingen statusbits in Referentie bestand
- **Na sluiting:** publiek op internet, hash in krant
 - Uitsluitend statusbits Kiezers en Vervangende stemcodes mogen gemuteerd zijn

Na sluiting publiek

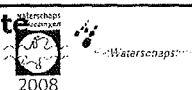

Op internet, met hash in krant:

- Ontvangen stemmen
- Alle verstrekte Ontvangstbewijzen (helft)
- Stand Statusbits Referentie bestand

- Verwerkte Ontvangen stemmen
- Telling

Voorbeelden Verplichte publicaties

- publicatie initieel referentiebestand begin nov 2004.doc
- Doc1 webtxt.doc
- hashes adv nasluiting 20041119.doc

Notaris

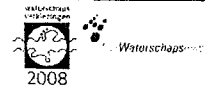

- Escrow253 versie 2.doc

RIES op basis van DES Virtueel Stembiljet

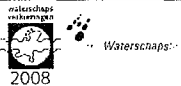
- Toe te passen stemtechnieken
- Met volledige controle door kiezer:
 - Internet
 - GSM telefoon
- Met gedeeltelijke controle door kiezer:
 - Post
 - Stembus
- Sterk beperkte controle door kiezer:
 - Telefoon via toetsenbord

Specific requirements and RIES 1

- **Authentication** (only authorized voters can vote)
 - Voting card by mail to all voters
 - In case of complaint
 - Replacement Election Package
 - Original one invalidated
 - Validation Voting card possible through published Reference file
- **Convenience** (vote casting with minimal requirements on skills and equipment)
 - Voter can freely choose his voting method without any registration
 - RIES based on regular Internet facilities available to > 99% of voters with Internet
 - Voting instructions on voting card and self explanatory voting screens
 - Voter can interrupt his voting sequence at any time, continue from any location later
 - Voter can printout his Vote Receipt Conformation to proof casting of his vote
- **Secrecy** (no one able to determine how individual votes)
 - Unique and secret Voting Code per voter
 - Calculation of all sensitive data in closed environment without human access
 - Voting Card printing and distribution is sensitive, handled by specialized party
 - Each vote can only be generated by the voter himself; Validity can be determined by anyone without any link to the identity of the voter
 - Server process will not store any Internet Address information in relation to the vote; Voter is free to cast vote from any Internet address
- **Uniqueness** (no voter can cast more than one vote)
- **Integrity** (No modification of votes without detection)

Specific requirements and RIES 2

- **Accuracy** (voting systems should record votes correctly)
- **Reliability** (Systems should work robustly, even in case of numerous failures)
 - Individual vote calculated by script program in browser of voter, received from authenticated server through SSL
 - Multiple receipts of the same vote do not effect the final tally
 - Multiple receipts of different votes from the same voter will render all votes invalid
 - Use of postal mail and Internet both allowed for the same voter
 - SSL guarantees voter casting of his vote at the proper server
- **Verifiability** (Verification of correct count in final tally)
 - Reference file is published with guaranteed integrity
 - Size of Reference file and Voting Codes can be validated at any moment
 - Regular reports on received votes during vote casting guarantees completeness
 - All Received Votes are published with guaranteed integrity after closing of election
- **Audit ability** (Reliable and demonstrably authentic election records)
 - Precise reports on all steps
- **Non-coercibility** (Voters should not be able to proof how they votes)
 - Not required here; of theoretical value in case of (remote) postal elections systems

Specific requirements and RIES 3

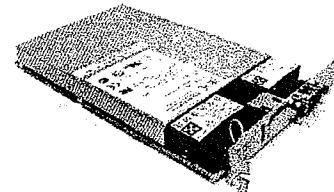
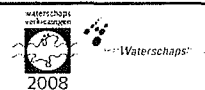
- **Flexibility** (Equipment should allow for a variety of ballot question formats)
 - RIES supports several election system requirements (individual candidates; party election system; referendum)
- **Certifiability** (Systems should be tested against essential criteria)
 - Voter's PC environment is main problem here
 - JavaScript is open source and can be validated by anyone at election time
 - Server parts and functional implementations of RIES can be certified
 - Organizational parts should be judged as well (e.g. Helpdesk, separation of tasks between different parties)
- **Transparency** (Voters should be able to possess a general understanding of the whole system)
 - Any system with technical components is hard to understand for the general public
 - Open structure of RIES principles and implementation allows for inspection by any interested party
- **Cost-effectiveness** (Systems should be affordable and efficient)
 - RIES can be performed by virtually any internet-browser type system at the client side and relatively simple server components

Verbeteringen RIES-2008

- Betere scheiding taken tussen partijen
- Structuur Referentie bestanden
- Stembus implementatie
- Abel (*Abuse Elimination* niet gebruikte Stempakketten)
- Volledige server cryptografie in hardware
 - IBM 4764 Cryptographic Coprocessor
 - CCA (Common Cryptographic Architecture)
 - Device authentication
 - Internal key generation (Sleutels niet meer bij mensen bekend)
 - Toch backup
 - Extern controleerbaar / verifieerbaar
 - Hardware 'kraakvrij' (voldoet aan FIPS 140-2)
 - Stemcodes alleen onvercijferd bij (deel-) proces drukker/printer en kiezer

IBM 4764 Cryptographic Coprocessor

Verkiezingen via Internet

- Niet eenvoudig
- Wel goed uitvoerbaar
- Belangrijk beter controleerbaar dan postverkiezingen
- Belangrijk goedkoper dan postverkiezingen
- Goed te combineren met andere verkiezingstechnieken
- Goede oplossingen voor alle problemen

Waterschapsverkiezingen 2004
 Waterschapsverkiezingen
 1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

1234567890 123456789012 1234567890123

Stemkaart
Stemkaart
Stemkaart
Stemkaart

Stemmen via www.interneetstemmen.nl

HER VOEDEN

De persoonsgegevens die u op de stemkaart heeft ingevuld worden gebruikt voor het bepalen van uw stemrecht en de afbouw van de verkiezingen. Het is niet toegestaan deze gegevens te kopiëren of verspreiden.

De persoonsgegevens die u op de stemkaart heeft ingevuld worden gebruikt voor het bepalen van uw stemrecht en de afbouw van de verkiezingen. Het is niet toegestaan deze gegevens te kopiëren of verspreiden.

De persoonsgegevens die u op de stemkaart heeft ingevuld worden gebruikt voor het bepalen van uw stemrecht en de afbouw van de verkiezingen. Het is niet toegestaan deze gegevens te kopiëren of verspreiden.

De persoonsgegevens die u op de stemkaart heeft ingevuld worden gebruikt voor het bepalen van uw stemrecht en de afbouw van de verkiezingen. Het is niet toegestaan deze gegevens te kopiëren of verspreiden.

Demonstratie RIES

Demonstratie RIES

Hoogheerraad van Rijnland

Welkom bij de internetverkiezing van het hoogheerraad van Rijnland

Kijk op uw stemkaart

Vul nummer Deelnemersgroep in:

Vul Persoonlijk stemnummer in:

Stappen

Verder

Hoogheerraad van Rijnland

Categorie ingezetenen

☐ Simon Bauwman Amsterdam kandidaatnr 1001	☐ René Kint Hooziersp kandidaatnr 1002	☐ Piet Macleaine Pont Wijkse kandidaatnr 1003	☐ Armut Hennink Hengelo kandidaatnr 1004
☐ Henny van der Werf- Palmen Westden kandidaatnr 1005	☐ Pieter Verhelj Haversum kandidaatnr 1006	☐ Henk Donker Vlodder kandidaatnr 1007	☐ Ad van Pinxteren Amsterdam kandidaatnr 1008
☐ Simon Bauwman Amsterdam kandidaatnr 1001	☐ René Kint Hooziersp kandidaatnr 1002	☐ Piet Macleaine Pont Wijkse kandidaatnr 1003	☐ Armut Hennink Hengelo kandidaatnr 1004
☐ Henny van der Werf- Palmen Westden kandidaatnr 1005	☐ Pieter Verhelj Haversum kandidaatnr 1006	☐ Henk Donker Vlodder kandidaatnr 1007	☐ Ad van Pinxteren Amsterdam kandidaatnr 1008
☐ Simon Bauwman Amsterdam kandidaatnr 1001	☐ René Kint Hooziersp kandidaatnr 1002	☐ Piet Macleaine Pont Wijkse kandidaatnr 1003	☐ Armut Hennink Hengelo kandidaatnr 1004
☐ Henny van der Werf- Palmen Westden kandidaatnr 1005	☐ Pieter Verhelj Haversum kandidaatnr 1006	☐ Henk Donker Vlodder kandidaatnr 1007	☐ Ad van Pinxteren Amsterdam kandidaatnr 1008

Indien u eerst informatie over kandidaten wilt, klik hier

Stappen

Verder

Rijnland Hooftgemeenschap van Rijnland

start keuze verstuuren status afsluiten

U heeft gekozen voor:

Kandidaat **Platar Verheij**
Hiersum
kandidaatnr 1006

In het kiesdistrict Noord,
categorie Ingezetenen.

Wilt u uw keuze nog wijzigen, klik dan op 'TERUG'.
Klik op 'VERDER' om uw keuze te bevestigen.

< TERUG VERDER >

Rijnland Hooftgemeenschap van Rijnland

start keuze verstuuren status afsluiten

Invoeren wachtwoord

Kijk op uw stemkaart

Uw Deelnemegroep is: []

Uw Persoonlijk Stemmummer is: []

Vul Persoonlijk Wachtwoord in: []

Klik op 'Verder' om uw stem(men) te versturen.

Stappen VERDER >

Rijnland Hooftgemeenschap van Rijnland

start keuze verstuuren status afsluiten

Statusoverzicht

PRINT STATUS
of neem gegevens
over op u stemkaart

Kieskring **Noord**

Categorie	Keuze gemaakt	Stem verstuurd	Stem ontvangen	Ontvangstbevestiging
Ingezetenen	☒	☒	☒	D5T3: D48W
Gebouwd	☒	☒	☒	BVCA: SX3W
Ongebouwd	☒	☒	☒	F3H7: BRYT

Na de sluiting van de stemming kunt u met bovenstaande
en uw stemkaart op het centrale stembureau van uw kiesdistrict
controleren of uw stem is meegeteld in de uitslag.

Stappen VERDER >

Rijnland Hooftgemeenschap van Rijnland

start keuze verstuuren status afsluiten

Afsluiten

Hartelijk dank voor uw deelname aan de verkiezing.

AFSLUITEN

RIES

Minimale data-uitwisseling over Internet:

- Eenvoudige stembus server
- Internet PC zo zelfstandig mogelijk
 - START:
 - Server: SSL
 - Server: ontvangst script van server met kandidatenlijst
 - lokaal input (bij kiezer)
 - server: leest status, controleert op eerder stemmen
 - KEUZE: lokaal (bij kiezer)
 - VERSTUREN:
 - lokaal input (bij kiezer)
 - server: berekent ontvangst bevestiging
 - Server: update status
 - STATUS: lokaal (bij kiezer)

Controle Elektronische Uitslag

- Door kiezer zelf: Op basis van gepubliceerde brondata
- Door onafhankelijke groep namens kiezers
 - Kandidaten
 - Radboud Universiteit
 - Door iedereen die dat wil
- Geen specifiek "controleerbare verkoop stem" probleem

Verkiezingen via Internet

- Niet eenvoudig
- Wel goed uitvoerbaar
- Belangrijk beter controleerbaar dan postverkiezingen
- Belangrijk goedkoper dan postverkiezingen

Verkiezingen via Internet

- Niet eenvoudig
- Wel goed uitvoerbaar
- Belangrijk beter controleerbaar dan postverkiezingen
- Belangrijk goedkoper dan postverkiezingen
- Goed te combineren met andere verkiezingstechnieken
- Goede oplossingen voor alle problemen

Einde